ԹԻՎ 12 ՀԱՅԵՐԷՆ ԱՄԱՍԱՆԻՆ — 1877 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 3 ՇԱԲԱԹ ԻՐԹԷՍԻ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 15 Նո. 3543

Մասնաւոր Էջերեան

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐԶԻԵԱՆ

Մանզումէի էֆքեար սէնէտէ 300 Նիւսխէ իթիպարը լայ, գէյմէթի իսթանպոլ իշին 10 ատէտ Մէճիտիյէ օլտուղու կիպի, թարիւլար իշին տախի սէնէտ քէզալիք 300Նիւսխէ իշին բոսթա բարասը քէնտի հիսապըմըզա օլարագ 12 ատէտ Մէճիտիյէ օլաճագ տըր։

Պիր Նիւսխէսի գայիմէ հիսապը լայ 50 չէր բարաեա սաթըլմագտա տըր։

Իլանաթլեն պէհէր սաթրը 1 [illegible] 3 [illegible] իտէ 2, փունճիւ վէ սայիր ուէզալար իշին 1 ղրուշ իլան սրրասընա գօնուլմաեան իլանըն սաթրը 5ղրշ։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթատա Իկնէճէնպահ բազարընտա վագը Նր. 41 Իրսէ խանընտա Կարապետ Յ. Փանոսեան իմիզ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻԱԼԷՐ

ՐՈՒՍԻԱ

Ս. Բէթրսպուրկ, 14 սեպտ.

Պիր անա վէ պապանըն պիր թանէճիք օղլու տախի օլտուղունտա անը տախի ասքէրէ ալմագ իշին պունտան ադտէմ վիրիլէն գարար, պէօյիւք պիր իսթիալ մուգու պուլուր գօրգուսույլա կէրի ալընտը։

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 14 սեպտ.

Միւսիւ Թիէրին վէֆաթընտան պէրու պազը ղազէթալարըն գուլլանըգլարը լիսանա պագարագ, էմրի իթիտալ իւզրէ հարէքէթ իտէն ճիւմհուրիէթի թարաֆտարանը, մարէշալ Մագ Մահոն իլէ իթթիֆագ իթմէկէ մէյեալլանըեօրլար։

14 սեպտ.

Մարէշալ Մագ Մահոնըն պիր գարարնամէսի, ինթիխապաթը հոկտեմբեր 14ատ վուգու պուլաճաղընը պիլտիրիեօր։

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ

Աթինա, 14 սեպտեմ.

Մէճլիսի վիւքէլա ըէյիսի ամիրալ Գանարիսին իւզրինէ էմմէ էնիպ թէհլիքէլի սուրէթտէ խասթալանմըշ տըր։

ՄԷՄԼԷՔԷԹԷՑՆ

Պիւքրէշ, 14 սեպտ.

Շիպգատաքի Ռուսլարընն հալի իւզրինէ ֆէնա թէվաթուրլար տէվէրան իտիեօր։

Նիքօպօլիտէ ինչա օլունան եէնի քէօբրիւ հէնուզ թէքմիլ օլմատը։

Ռուսիա վէլիիահտընընն օրտուսու, իր թագըմ գանը մուհարէպէլէրտէն սօնրա, թէքմիլ օրտուսու իլէ Ֆանթրանընն արգասընա չէքիլտի։

Սեպտեմբեր 11 տէ Բէլգնա էօնիւնտէ վուգու պուլան մուհարէպէտէ Մէմլեքէթէյնլիէրին 269 մագթուլ վէ 1031 մէճրուհը վուգու պուլմուշ տուր։

ՍԱՐԱՖԻՑԷ

Լօնտրա, 14 սեպտեմբեր

Էսհամը Ումումի աշըլտը		9 1/2
» » գաբանտը		9 1/2

Բարիզ, 14 սեպտեմբեր

Էսհամը Ումումի աշըլտը		9 65
» » քաբ.		9 65

Վիէննա, 14 սեպտ.

Ռումէլի շըմէնտըֆէր թահվիլաթը	Ֆիորին	14 50
20 ֆրանգլըգ Ֆրանսըզ ալթունու	»	9 42
Աֆիո (ֆարգ)	»	104 50
Լօնտրա իւզրինէ գամպիալ	»	117 50

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՄԸ

Էսհ. Ում. 2 սեպտ. ագչմ գբ.	10	11
Էսհ. Ում. 3 սեպտ. սպհ. աչ.	10	10
Էն եիւքսէք	10	11
Էն աշաղը	10	10
Սաաթ 6	10	10
Իսթիդ. 63 (Մութօն) 6 0/0 ֆ.		52
» 65 (Մութօն) 6 0/0 ֆր.		52
» 1869 (Բինար) 6 0/0		47
» 1872 (Պոն տիւ-Թրէզոր) 9 0/0		16 1/2
» 1873 (Բինար) 6 0/0		47
Ռումէլի Շըմէնտըֆէր	3 0/0	27 1/2
Բէյօր	փր.	2 1/2
Հէվալէսիզ	փր.	1

Ագչէ ֆայիզի	0/0	15

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՑԱԸ

Էն եիւքսէք	180	18
Էն աշաղը	180	15
Սաաթ 6	180	15

Պազըր հիսապը իլէ, 100 ղրուշլուգ դարմէ, 90 ղրշ.

ՏԱԽԻԼԻՑԷ Վ Է ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Ումում Պալգան գօմանտանը Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրինտէն սեպտեմբեր 2 թարիխլի կէլէն թէլէկրաֆնամէէ կէօրէ, սեպտեմբեր 1 տէ, սաաթ 5 տէ թօր մուհարէպէսինէ պաշլանըպ սաաթ 8 է գատար իմթիտատ իտէրէք, տիւշմէնին թօրլարը քէօրլէտիլմիշ, վէ սաաթ 8 տէ տիւշմէն թօր ամէէշինի քիւլլին քէմիշ իսէ տէ, պիզիմ թօրլար ֆասըլ վիրմէէրէք ախշամ գատար, վէ խուսուսի իլէ հավան թօրլարը կիճէ սաաթ իքիէ գատար աթէշ իթմիշլէր, վէ թիւֆէնք մուհարպաթը իսէ եինէ խաթթը մուհասրէ վէ միւտաֆաա պէյնինտէ տէվամ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։

—Ահմէտ բաշա հազրէթլէրինտէն սեպտեմբեր 1 թարիխլէ ալընան պիր թէլէկրաֆնամէ, տիւշմէն իլէ պիր մուհարպէ վուգու պուլուպ, տիւշմէնէ պիր խայլի թէլէֆաթ վիրտիրիլմիշ օլտուղու, վէ պիզիմ թարաֆտան օն չէհիտ իլէ 17 մէճրուհ վուգու պուլտուղունու պիլտիրմիշ տիր։

—Զըլտը սանճաղը միւթասարրըֆը-ղընտան ալընան թէլէկրաֆնամէէ կէօրէ, տիւշմէն կէչէն ճիւմա կիւնիւնտէն պէրու Բէլգնա իսթիհքեամաթընա հիճուում իթմէքտէ իսէ տէ, եինէ կէրիեէ ըիճաթ իթտիրիլմէքտէ, վէ Լօֆչա ճատտէսինտէ օլան տէօրթ թապեանընն իքիսի, տիւշմէն էլինէ կէչմիշ օլտուղու հալտէ, պէ թէքրար պիզիմ թարաֆտան զապթ օլունմուշ տըր։

—Պու կիւնքի Վագըթտա օգունմուշ տուր։

Ռուս օրտուլարըյլա պէրապէր հարէքէթ իտէն Ուլահ ասքէրի, պու միլլէթին թէքիլինտէն պէրի իլք տէֆա օլմագ իւզրէ պիր եարարլըգ կէօսթէրմէք իչին վարգուվէթի սարֆլէ պիր հիճուում իթմիշլէր իսէ տէ, զաեէթ քիւլլիէթլի թէլէֆաթլա էօյլէ պիր պօզուլուշ պօզուլարագ բիւճաթ իյէմիշ տիր քի, հաթթա պէրապէրլէրինտէ պուլունան պէչ ալթը գըթա թօրլարը տախի գուրթարամաեարագ։ Օսման բաշա հազրէթլէրի պու թօրլարա մալիք օլմուշ տուր։

Պունտան մաատա Մէհէմմէտ Ալի բաշա հազրէթլէրի, Բէլգնայը թագեիգ իտէն Ռուսիա օրտուսունու արգա թարաֆտան սըգըչտըրըլմագտա, եանի Եանթրա վատիսինէ տօղրու իլէրուլէմէքտէ տէվամ իյլէմէքտէ օլուպ, հաթթա մաեէթինտէ պուլունան ֆըրգալարտան պազըլարը, Օսման բաշանընն Լօթէ ճիհէթլէրինտէ Ռուս ֆըրգալարընա պիր գաչ զալէպէ տախի չալմըշ տըր։

Օրխանիեէ թարիգինին սիւսպիւթիւն էլտէ օլտուղու, վէ պու թարիգտէն Բէլգնա իլէ միւրասէլէ էմին պիր հալտէ պուլունտուղու տախի ճիւմլէյի հավատիստէն տիր։

Պու կիւնքի Լա Թիւրքի զաֆէթասը, Վագըթըն վիրտիյի մալիւմաթլարը տէրճ իթտիքտէն սոնրա, թարաֆընտան չէօյլէ իլավէ էյլէմիշ տիր։

«Ալարգըմըզ մալիւմաթա կէօրէ, Վագըթըն պիլտիրտիյի մուհարէպէ Օրխանիէ եօլու իւզէրինտէ Վագը Տիւսնիք նամ մահէլլտէ վուգու պուլմուշ տուր։ Պու մուհարէպէէ կիրիշէն Մէմլեքէթէյն օրտուսու օլուպ, պու օրտու քեամիլէն միւզմիհալ օլմուշ, վէ Վագըթըն տէտիյի կիպի տէյիլ 5 իլա 9 թօր զայպ իթմիշ տիր։

«Իլպու մուհարէպէ սալը կիւնիւ վուգու պուլմուշ տուր։

«Պիէլատա պու կիւն եա եարընն պէօյիւք պիր մուհարէպէէ մունթազընը օլունուեօր։»

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրու, Ադրնավուտ ասքիրի մուավինէ միւլազիմէրինտէն Արնավուտ Պէքթաշի վէ սայիր ըէֆիզլերի օթուզար վէ էլլիշէր նէֆէրտէն միւրէքքէպ պիրէր ֆըրգա թէշքիլ իտէրէք, Գալաթատա քեարխանէ, մէյխանէ վէ կազինոլարա սարգընթրըգ իթտիքլէրինտէն, վէ մէգզիւր մահէլլէրէ կէրէրէք, խայիֆէ իշրէթ իտիպ խասարաթ վիրմէքտէ օլտուգլարը կիպի, եէտիքլէրի վէ իշտիքլէրինին իճրէթի թալէպ օլունտուղունտա, սիլահլա թէհտիտ իճրա վէ քիւֆր ու հադարէթ տախի իթմէքտէ օլտուգլարընտան, կէրէք մահէլլի մէգզուր էհալիսի, վէ կէրէք էսնաֆ պունլարընն եիւզիւնէն կէօրտիքլէրի ֆէնալըգտան տօլաեը Վայվոտա պին պաշը Նուրի էֆէնտիեէ չիքեաեէթ իտէրէք, վէ չէնտ կիւնտէն պէրու մէրգումանընն հարաքեաթը նապէճալէրինէ մէյտան վիրիլմէմէսինէ զապրթաճա թէշէպպիւս, վէ հէր նէ գատար պունլարա նասիհաթ վէ զապիթլէրինէ տախի իսթար օլունուր իսէ տէ, մէրգում Պէքթաշի վէ բէֆիգասը ասլա տիյնէմէեէրէք հաթթա պու կիճէ, էֆքեարը ֆասիտէլէրինի պիր դաթ տահա արթըրըպ, «պիզի զապթիյէէ թէշէքքի իթտինիզ հա՞ եէգիտ կեավուրլար, պու կիճէ տրդին քէլլէնիզի ալաճաղըգ» տէեու զազինօճըլարը թէհտիտ իտէրէք, թասալուրթ տախի իտէրէք, վէ հէր քէս «հիքիմէթ գալգաը՝մը» տէյէրէք, պէ ժէքրար զապրթաեա միւրաճաաթլա, իչի իֆատէ վէ պէեան իթմէլէրինէ մէպնի, պիզզաթ միւամիլէյհ պին պաշը Նուրի էֆէնտի, միւլազիմ Հիւսէյին աղա բիֆագաթը իլէ մըգտարը քեաֆի զապթիյէ ալարագ գօլա չէրգար, վէ տօղրու եօլտա Ամէրիգա գազինօոու էօնիւնտէ, մէրգում միւլազիմ Պէքթաշընա ըէֆիգասը իլէ պէրապէր բասթ կէլտիկինտէ, «Պէքթաշ աղա, սէնին էտէպսիզլիկին նէ տիր, այրպ տէյիլմի. սանա գաչ տէֆա տըր թէնպահ իթտիմ, նէ իչին պու թարաֆա կէլիե բսընը» տէմէսի իւզէրինէ մէրգում, «պէն էտէպսիզ տէյիլիմ» տէյի հիտտէթլէնիպ վէ պուչաղա սարըլմասը իւզէրինէ, միւամիլէյհ պին պաշը տէրհալ պուչաղը վէ թապանճալարընը զապթ իթտիկինտէ, մէրգում Պէքթաշի ըէֆիգասընա վուրուն տէյու էմր իտէր, վէ պունլար սիլահլարընը չէքիպ պին պաշը իլէ զապթիէլէր իւզէրինէ հիճուում, վէ բասթ կէլտիքլէրինի տարպ ու ճէրհ իտէրլէր իսէ տէ, պին պաշը պէօյիւք պիր ֆէնալըգ չըգմասընը իչին պունլարա մուգապէլէ իթմէեէրէք, պիթթագրիպ մէրգում միւլազիմի Ազիզիէ գարաղօլխանէսինէ թըգըլտըրըր, վէ օ էանատէ թէֆթիշ Եօրկաքի էֆէնտի սօլ գօլունտան, վէ Ապտուլլահ նամ նէֆէր սօլ գապուրդասընտան, վէ հաճի Մուսթաֆա նամ տիկէր պիր նէֆէր տախի արգա քիւրէյինտէն զիեատէճէ եարալանտըգլարընտան, խասթախանէէ նագլ օլունուրլար։ Մէրգում միւլազիմ Պէքթաշի իսէ Պաղր գապթիյէէ կէօնտէրիլմիշ, վէ ըէֆրդասընտան եէտի նէֆէրի տախի ալազ ու կիրիֆթ օլունմուշլար տըր։

Պու վուգուաթը միւէյլիմէտէ պիւյիք պիր ֆէնալըգ գարհուրի զիեատէսիյլէ իհթիմալէն իքէն, հէյլ համա օլաուն անինտէ հէր թարաֆտան մրգտարը քիֆտեէ ասարիր վէ զապթիե եէթիշէրէք, մէգքիր ֆէնալըգլրն էնիր ալրը ը վ տուղ տու օ սրրատա միւմսիկ յհ Վ[illegible] գապրթ պին պաշը[illegible] իզզէթլու Նուրի էֆէնտի թարաֆընտան իպազ օլունան թէտապիրի հասէնէ վէ զայրէթ վէ չէճաաթը ֆէվգէլատէ, չաեանը թահսին վէ թէշէքքիր պուլունմուշ տուր։

—Պիր գըթա Ռուս թէլէկրաֆնամէյի ըէսմիսինէ կէօրէ, սեպտեմբերին ալաֆըրանկա ալթընը կիհէսի, Ռուսլար Բէլգնաեա եագլաշմըշլար, վէ Օսմանլըլար քէնտիլէրինի ասլա կէօրմէքսիզին ճիվար թէրբէլէր իւզ տինէ մուհասրէ պաթարեալարը վազ իթմիշլէր տիր։ Սեպտ. 9 ունճու կիւնի Ռուսլար պաթարեալարընը իլէրի սիւրէրէք, վէ 500 նէֆէր թէլեֆաթ վիրէրէք ճէնուպ թէրէֆինի զապթ իթմիշլէր տիր։ Մէրքէզ վէ սաղ ճէնահտան 1300 նէֆէր Ռուսիալը, Օսմանլը իսթիհքեամլարընա եագլաշմըշլար տըր։ (Ֆար սիւ Պոսֆոր)

—Էվվէլկի կիւն Էտիրնէյէն պիր թրէն իլէ Սիրքէճի իսկէլէսինէ 238 նէֆէր մէճրուհ վիրուա իթմիշ տիր։

—Կէչէն կիւն Իզմիրէն Սիանս նամ Ամէրիգա գօրվէթի Տէրիսաաաթէ կէլէրէք, Սալը-բազար էօնիւնտէ լէնկէրնատագ օրմուշ տուր։

—Իրան սէֆիրի տէվլէթլու Մօհսին խան հազրէթլէրի, կէչէն շարշընպահ աիշամբը մապէյնը հիւմաեունա իֆթարա տավէթ պույրուլմուշ տուր։

—Հիքիմէթի սէնիեէ Պալէրդ լիմանընտան զախիրէ իթրա ընը եէնիտէն թահթը մէմնուիէթէ ալմըշ տըր։

—Էվվէլկի կիւն մէմուրիյնէ նըսրֆ մաաշ վէրիլմիշ, վէ նաֆը տիկէրի մուհարէպէ մէսարիֆաթա իչին ալը գօնմուշ տուր։

—Լէվրնթ Հէրրա զապթասը տի նքի նիսսիսինէ Սէլանիք վուգուաթը պինտէն մահպուս եէթէ հ[illegible] մ[illegible] միւթթէհիրէրէն տօղրու, պու տէֆթա Պաղը Ալի իլէ Ֆ[illegible] վէ Ամ[illegible] տէֆթրէթխանէլէրի պէյնինէ թաաթիի մուրատ պէրաթ օլտուղունա տայիր եազըզը պիր պէնտին պաղը ճիւմլէլէրի տիր։

«Խաթրըլարտա տըր քի, Մէհէմմէտ Բիֆաթ փաշաեա էրքեանը հարպ ըէյիսի նասպ իթմէք իչին Ռէտիֆ փաշանընն վուգու պուլան թէքլիֆինի վիւքլանընը էքսէրիսի հիտտէթլէ ըէտտ իթմիշ։ Մէհէմմէտ Բիֆաթ փաշա օլ վագըթ Սէլանիք վալիսի իսի։ պու սրրատա գօնսօլօսլարընն գաթլի վուգուաթը զուհուր իտիպ, վալիի միւշարիէյհին, հիքիմէթի իշլերինտէ գուլլանըլըր ատամ օլմատըղընը Պաղը Ալի տիէլի սայիրէ իլէ պէրապէր զապ ս[illegible] իթմիշ։ Պու սէպէպտէն բիւթպէսի իւզէրինտէն ալընըպ, տէվլէթլէրէ տախի պիլտիրիլմի։ Բէտիֆ փաշանընն, Բիֆաթ փաշաեա օրտուունուն էն պիյիւք պիր մէմուրիէթինի իհալէ իթմէք իսթէմէսինին ասըլ սեպէպի տէ իւթէ փաշայի միւշարիէյհին էհլիեէթսիզ պիր ատամ օլմասը իտի։ Զիրա Բէտիֆ փաշա մէյտանը մուհարէպէէ էն գիեատէ իչէ եարամաեան ատամլարը կէօնտէրմէէ հէր նասըլսա բէք խահիշլէր, վէ պունընն մէրագլըը իտի։ Բէտիֆ փաշա պիր չէյէ տախի մէրագը իտի, եանի, ասքէրէ պէօճէքլի բէքսիմէթ, վէ քիւֆրճինմիշ բիրինճ եէտիրմէքտէն, վէ իչէ եարամագ զապիթ, պաթրիսրզ կիւլլէ, միւհիմմաթսրզ թօր, վէ թօրսրզ իսթրքեաթաան բէք խաշանը իտի։»

—Ամերիկան ալֆրանկա սեպտեմբեր 7 թարիխլէ Դուրիե տ'Օրիան զաղէթասքնա եաղշրմիշ տբը։

Պիր թագըմ կէօնիւլլիւլէրին ագըմ ագըմ կէլտիքլէրինի պունատան ագտէմ պէյտիրմիշ իտիմ. հալպուքի միւխթէլիֆ ֆըրգալարքն ըէյիսլէրի հէր նէ գատար պիրէշմիշլէր, վէ գարատա թէտարիքեաթք հարպիեէտէ պէօյիւք ղայրէթ կէօսթէրիեօրլար իսկ տէ, գուվվէյի պասրիեճէ չիմտիեէ գատար հիչ պիր շէյ եաբըլմամըշ տբը։ Վիւքէլա պէյնիտէ իթթիֆագ վարտբը տէյի զանն իթմէյին, քէնտի բուլիթիգալարը տան գաշգա տիկէր պիր բուլիժրդ ո իշլէրի նալ իտէմէզ իթիգատքնտա օլան Տէյի Եօրկի վէ Թրիքուբիս կիպի ատամլարքն տախիլ օլտուգլարը հէյեէթի վիւքէլատա իթթիֆագ պուլունմասը միւմքի՞ն մի տիր։

Շիմտի իշիմտիմքի թայիֆէ տախի թահրիրինէ միւպաշէրէթ օլունաճագտբը. պէնճէ թայիֆէ թահրիրի վագթի կէչմիշ տիր. վէ պիլի՞ըմիսինիզ գաշ նէֆէր թայիֆէ թահրիր օլունաճագտբը. անճագ 500 նէֆէր. մատամ քի պու մըգտարտան զիեատէ թահրիրի միւմքին տէյիլ տիր, նէ չարէ պունունլա իգթիֆա իթմէյի։

Օրտու հագգընտա կէօրիւլէն թէտարիքեաթք հարպիէյի պիլտիրտի իտիմ. ֆագաթ սինօրա կէօնտէրիլէն օն պին ասքէրի միւսթէնա թուսթուղումուզտա, պու պապատ տախի պէօյիւք պիր իշեաբըլմատըգը անլաշըլըր։ Ասքէր իւնիֆորմալարը հէնուզ հազբը իտիլմէմիշ տիր, վէ ասաքիրին իգամէթինէ միւսայիտ պինալար եօգ տբը։ Պու սէպէպլէ հիւքիւմէթ էսքի բարլամէնթօ տայիրէսինի թերքէ մէճպուր օլուպ, կէնճ իհթիեաժ ասքէրլէրի տայիրէյի մէզքիւրքն հավլիսինտէ սիլահ թալիմի իճրա իտէճէքլէր տիր։

—Պէյրութտա թապ օլունան Հատիգաթ իւլ Ախպար ղազէթասքնքն օգոստոս 30 թարիխլի Նիւսխէսինտէ պէր վէճճի աշի օգու մուշ տուր.

«Կէչէն հարթա, Պգաա գազասքնա թապի Անահ գարիեէսինտէ, ասլէն Պարուգու (Ճէպէլի Լիպնանտա տբը) օլան իքի ֆամիլեա պէյնինտէ պիր մուարազա վուգու պուլմուշ տուր։ Պինապէրին իքի թարաֆ տախի Պարուգտա պուլունան ագրապալարքնքն եարտըմլարքնը իլթիմաս իթմէք իւզրէ, առամլար կէօնտէրմիշլէր, վէ ագրապալարը չու թէքլիֆի գապուլ իտէրէք, տէրհալ Անահ իւզէրինէ եիւրիւմէքլիկէ հազբրլա՞ճըշլար տբը։ Ճէպէլի Լիպնան միւթասարրըֆա Բիւթէմբաշա հազրէթլէրի վուգուաթը վէ Պարուգտա պիրպիրինէ մուղայիր իքի թարաֆ օլտուղունու խապէր ալբնճա, տէրագտ մահէլի մէզքիւրէ պիր պէօյիւք Լիպնան ասաքիրի միլեէսի կէօնտէրմիշ, վէ Ճէպէլի Լիպնան հուտուտու եաղընընտա վագը Պարուգտան Անահա կիտէն թարիգի քէսմէքլիկի, վէ Պարուգտան Անահա կիտէճէք օլան քէօյլիւլէրէ միւսատտէ իթմէմէքլիկի էմր էյլէմիշ տիր։ Բաշայի միշարիէյհ ասայիշի հալիս իպգա իտիրմէսի, վէ էֆքեարը ամմէնին թէսկին դըլընմասը իչին հիւքիւմէթի մահէլլիէեէ ասախի էվամիրի չէտիտէ իլմա պուէուրմուշ տուր։ Համտ օլսուն Լիպնան ասաքիրի միլիեէսի, թամվագթինտէ Պարուգ վէ Պգաա մուխապէրատ նը գաթթ իթմիշ օտուղունման, Պարուգ քէօյլիւլէրի քէմալի ասայիշ իչինտէ գալմագլըղա մէօպուր օլմուշլար տբը։ Հիւքիւմէթի մահէլլիեէ տախի էֆքեարը ամմէյի թէսկինէ վէ ասայիշի հալի իպգաեէ մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։»

—Թրիէսթէ բոսթասբյա ալտըղըմզ էվրօբա ղազէթալարքնտա կէօսիւլէն թէլէկրաֆլար տբը.

Սէն Բէթէրսպուրկ, 2 սեպտ.

Վօա ղազէթասքնքն օգոստոս 31 թարիխլէ Շիրգա պօղազընտան ալտըղը պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի Գըզանլըղա կիթէք իչին Շիրգայը թէրք իթմիշ տիր։

Կօրնի Սթուտիէն, 1 սեպտ.

(Բէսմի)—Պալկան պօղազլարընտան Լօֆչաեա կիտէն Օսման բազարը թարիգի իւզէրինտէ վէ Բուսֆուգ գօլունուն սաղ եանը իւզէրինտէ իսթիրհաթը քեամիլ հիւքմ իտիեօր։

Կօրնի Սթուտիէն, 2 սեպտ.

(Բէսմի)—Օգոստոս 31 տէ Գատըքէօյ եազընընտա վուգու պուլան մուհարէպէտէ պիզիմ թէլէֆաթըմըզ՝ նէֆերաթը ասքէրիեէտէն 7 մագթուլ վէ 30 մէճրուհ տբը։ Բիւմլա եազընընտա վուգու պուլան մուհարէպէտէ տախի 30 զապիթ վէ 1020 նէֆէր ասքէր մուհարէպէտէն խարիճ գալմըշ տբը։

Օսմանլըլարտան տախի խայլըճա թէլէֆաթ օլմուշ տուր։

Լօնտրա, 3 սեպտ.

Սեպտ. 2 թարիխլէ Իսթանպոլտան խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, եէվմի մէզքիւրտէ Շումնուտան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէ, Բուսֆուգ գօմանտանը Ահմէտ բաշա հազրէթլէրինին եէտի թապուր իլէ գալէատան չըգտըղը պիլտիրիլմիշ տիր։

Շիրգատան ալընան խապէրլէրէ պա՝ըլբը իսկ, Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի տահա միւնասիպ պիր մէվգը էլտէ իթմիշ օտուղունտան, պաթարեալարքնը Նիգօլա գալէատանքնքն էթրաֆընտաքի թէբէլէր իւզէրինէ վաղ իթմիշ տիր։

Բուսլար, մուախխարէն թերք իթմիշ օտուգլարը մէթէրիսլէրինէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

Կիճէլէյին Բուսլարա իմտատ կէլմիշ տիր։ Կապրօվա եօլունա Օսմանլը պաթարեալարը նազը տբրլար։

Լօնտրա, 3 սեպտ.

Տէյլի Նիուզ ղազէթասը, քէնտի մուխպիրի մախսուսունուն կէչէն ճիւմա կիւնիւ Շիրգա պօղազընը զիեաբէթ իթտիկինէ տայիր թարիխսիզ պիր թէլէկրաֆնամէ տէրճ իտիեօր։

Մուխպիրի մէրգում տէեօր քի, Սիւլէյման բաշա պօղազը զապթ իթմէք թէճրիւպէսինտէն վազ կէչէրէք, օրատան կիտէճէք տիր։ Պազբլար բաշայի միշարիէյհին չիմտի Գըզանլըգտա օտուղունու, վէ պազբար տախի տիկէր պիր պօղազտան կէչմէեէ չալըշճաղընը պէեան իտիեօրլար։ Հալ պու քի Տէյլի Նիուզուն մուխպիրինին զանընընա կէօրէ, Սիւլէյման բաշա տաղընըգ ասքէրլէրինի թօբլամագ վէ թանզիմ իթմէքլէ մէշղուլ տուր։ Բուսարքն գարշըսընտա պուլունմագ իչին, թէբէլէրտէ տայիմա պիր գաչ թապուր Մբսբը ասքէրի վէ չէնա գըթա թօր պուլունմագտա իմիշ։ Շիրգա գարիեսինտ, տախի պիր գաչ թապուր ասքէր վար տբը։ Շիրգաեա Բուսլարլար պիր չօգ իմտատ պ՝օլիւքլէրի սէվգ իթմիշլէր իսկ տէ, պունլար եէնէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։ Ժէնէրալ Նէբոգայչիչքի տախի ավտէթ իթմիշ, վէ միւմաիլէյհ, Բուսլարքն գավիէն զապթ իթմիշ օտուգլարը մէվգբլարտան զաեէթ մէմնուն օլմուշ տուր։

Լօնտրա, 4 սեպտ.

Բուսլար հէր նէ գատար էօն խաթթլարքնը թէքրար էլտէ իտէմէմիշլէր ի օտ տէ, թապեալարքնը մուհաֆազա իթմիշ օտուգլարքնը Տէյլի Նիուզուն մուխպիրի Կօրնի Սթուտիէնտէն պիլտիրիեօր։

Տէյլի Նիուզ ղազէթասքնքն սեպտ. 2 թարիխլէ Երզրումտան ալտըղը պիր թէլէկրաֆնամէսինէ կէօրէ, օրտուի հիւմաեուն Կիւմրի իւզէրինէ հարէքէթ իթմէք իչին, հազբըլբգլար կէօրմէքտէ պուլունմուշ տուր։

Ռաթինա, 3 սեպտ.

Տիւգ տ'Էտինպուրկուն պուրատա վիսուլի, վէ գրալ իլէ միւլագաթ իթմէսինի միւթէազիպ հարէքէթի, էհալինին մէրագքնը թահրիգ իթտի։ Ղազէթալար պու պապատէ զիեատէ պահսիտիեօրլար։

Եունան հիւքիւմէթի, հուտուտտա վէ տէվլէթի Ալիեէնին Բում էեալէթլերինտէ պիր ույզունսուզլուգ զուհուրինի մէնէ չալըշբեօր։

Բէթրէսպուրկ, 4 սեպտ.

(Բէսմի)։—Սեպտ. 4 թարիխլէ Կօրնի Սթուտիէնտէն ալընան պիր թէլէկրաֆնամէեէ նազարէն, Իմէրէթէնսքի վէ Սգօպէլէֆ ժէնէրալլար Լօֆչայը հիւճում իլէ զապթ իթմիշլէր տիր։

Թաֆսիլաթ հէնուզ եօգ տուր։

Պէրլին, 4 սեպտ.

Քրէօչյէյթունկ ղազէթասը տէեօր քի, Բուսիանքն մէմալիքի էհնէպի եէտէ պուլունան էլչիլէրինէ Սէն Բէթրէսպուրկտան քէշիտէ գըլընան պիր թէլէկրաֆնամէեէ կէօրէ, Բուսլար սեպտ. 1 տէ Սօֆում գալէյի զապթ իթմիշլէր տիր։ Օսմանլըլար սէֆինէլէր իլէ օրատան չէքիմիշլէր վէ Ապազա սէվահիլի ասաքիրի Օսմանիեէտէն խալի գալարքը կիպի, Ապազա իսեանը տախի ժէնէրալ Այգազօֆ մարիֆէթլի թէսկին իտիլմիշ տիր։

Սէն Բէթրէսպուրկ, 3 սեպտ.

Պուլղարիսթանքն իտարէյի միլքիեէսինին օն պէշ կիւնտէն պէրու Կօրնի Սթուտիէնէ նազլ օլունտուղունու ղազէթալար եաղրեօրլար։

Ֆրանթէսթի իլէ Բարաան արասընտա պիր շըմէնտքֆէր ինչասը թասավվուր օլունմուշ տուր։ Միւհենտիսլէր Եանթրա օվասքնտան թերնօվաեա գատար թէմտիտ օլան խաթթքն բլանքը թէզէքքիւր իտիեօրլար։ Թունանքն միրուրի վաբօրլար իլէ վուգու պուլաճագ տբը։

Սէն Բէթրէսպուրկ զարպխանէսի, եէվմիեէ Թունա օրտուսու իչին 160 աշն կիւմիշ բուպլի պասքեօր։

Լօնտրա, 5 սեպտ.

Սեպտ. 4 թարիխլէ Իսթանպոլտան Ամանս Բէօթէր նամ թէլէկրաֆ շիրքէթինէ խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Ֆազլը բաշա Սօֆումա հիւճում իտէն 12 000 Բուսիալըյը կէրի սիւրմիշ տիր։ Տօնանմայի հիւմաեուն տախի պու մուհարէպէեէ հիսսէտար օլմուշ տուր։ 300 նէֆէր Բուսիալը մուհարէպէտէն խարիճ գալմըշ տբը։ Իքի գըթա թօր բարչալանմըշ տբը։

Էրզրում, 4 սեպտ.

Իքի մուհիմմ չարգաճը գավգալարընտան սոնրա, ժէնէրալ Տիմեեաշօֆ քէնտի օրտուսունու Իկտիրտէ ճէմ իթմիշ տիր։

Օսմանլըլար Էրիվան օվասընը թէհտիտ ալթընա ալըմօրլար, վէ Բուսլարն հարաքեաթքնը պօզուեօրլար։

Կօրնի Սթուտիէն, 4 սեպտեմ.

(Բէսմի)—Ժէնէրալ Իմէրէզնսքի պիլտիրիեօր քի, սեպտեմբեր 3 տէ, օն իքի սաաթ մուհարէպէ օլունտուգտան սոնրա, թապիյի գուվվէթինէ վէ միւսթահքէմ օլմասընա վէ շիտէթլէ իպրազը մուխալիֆէթ իթմէսինէ նիսպէթէն Լօֆչա մէվգբսը զապթ օլունմուշ տուր։

Օսմանլըլարքն թէլէֆաթը մսլիմ տէյիլ տիր։

Ժէնէրալ Բասժիլարաժէֆ պու մուհարէպէտէ մէճբուհ օլտու։

Վիէննա, 5 սեպտեմբեր

Բոլիթիշ Դօրէսբոնտէնց ղազէթասքնքն սեպտեմբեր 5 թարիխլէ Պէլկրատտան ալտըղը պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ասաքիրի միլիեէնին պերինճի սընըֆը հարէքէթ էմրինի ալմըշ, վէ սեպտեմբեր 13 է գատար մահէլլի իճթիմաեէ եէթիշէճէք տիր։

Իքինճի ոընըֆը միլլէթ ասկէրի տախի հարէքէթ իչին հազբը պուլունմագ էմրինի ալմըշ տբը։

Սբրպ պէյի պաշ գոմանտանլըղը տէրիւհտէ իթմէքտէ տիր։

Լօնտրա, 6 սեպտեմբեր

Սթամբուլ ղազէթասքնքն սեպտեմ. 5 թարիխլէ Պիւքրէշտէն ալտպ նէյր իթտիկի պիր թէլէկրաֆնամէեէ պագբլբը իսկ, Օսմանլըլար Բուսլարտ իմտատ կէլէճէճյինանէն սոլայը իշթիրապ իշինտէ օտուգլարքնտան, Լօֆչա մուհարէպէսինէ քէնտիլէր պաշլամըշլար տբը։ Օսմանլըլար Բուսլարա շէհրին էօնիւնտէ շիտէթլէ հիւճում իթմիշլէր իսկ տէ, Բուսլար Օսմանլըլարքն տօգուղ տէֆա վուգու պուլան հիւճումլարքնը տախի կէրի սիւրմիշլէր տիր։ Վէ նիհայէթ Օսմանլըլար շէհրէ կիրմէքլիկէ մէճբուհ օլմուշլար տբը։ Բուսլար տախի պիրլիքտէ շէհրէ կիրէրէք, սոգագլարտա տէհշէթլի պիր մուհարէպէեէ պաշլանըրմըշ, վէ Օսմանլըլար շէհրին օլ պիր թարաֆքնտան տիշարը չըգմագլըղա մէճբուհ օլմուշլար տբը։ Բուս սիւարիսի ասաքիրի Շահանէյի թաագիպ էյլէմիշլէր տիր։

Լօնտրա ղազէթալարը Լօֆչանքն թէսլիմինի, տէվլէթի Ալիեէ իչին էհէմմիեէթլի պիր մաղլուպիեէթ ատտ իտիեօրլար։

Թայմս ղազէթասը, սայիր պիթարաֆ տէվլէթլէրին բիղասըյլա թէվասսուֆ իթմէսինի Ինկիլթէրրա տէվլէթինէ ինթաբ, վէ չու թէվասսուֆունի իսթանպոլ գանֆերանսընտա արզ օլունան թէքլիֆլէրին էսասը իւզէրինէ օլապիլէճէկինի իլավէ իտիեօր։

Թայմսքն Օսթրօկտան ալտըղը պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Օսմանլըլար իլէ Դարատաղլըլար պէյնինտէ պիր կիւնլիւք միւթարէքէ ագա օլունմուշ, վէ Ճարաֆէյնտէն մուխապէրաթ իճրա իտիլմիշ տիր։

Պէլկրատ, 4 սեպտեմբեր

Մուհարէպէնին բլանք իւզէրինէ տայիմա միւզաքէրէլէր օլունուեօր։ Հօրվաթօվիչ Վիտինէ գարշը, Լէչիանէն Նիշէ գարշը, Նիգօլիչ Սէնիչաեա գարշը մէվգը թուսթաճագլար տբը։ Միւհենտիս ֆըրգալարը հուտուտտա կիթտիրէր։ Սեպտ. 13 է գատար քեաֆֆէյի զապիթան սաֆլարքնտա պուլուտաճագլար տբը։ Հէյեէթի միւտիրան մուհարէպէ մէսէլէսինտէ քրամիլէն միւթթէֆիգ տիրլէր։

Պիւքրէշ, 27 օգոստ.

Տէյլի Նիուզ զազէթասքնէն ասկէրի մուխպիրի օլան վէ քէսալի շէօհրէթ իտէն Մ. Ֆօրպ, տիւն մէյտանը հարպտան պուրաեա կէլմիշ օլան մուխպիրլէր իչինտէ պուլունմագտա տբր։ Մէրգումուն հէման տիւնեանքն հէր թարաֆքնտա գազանտըղը շէօհրէթ, շիւպհէսիզ քէնտիսինէ չօղա օլմուշ տուր, զիրա մէրգումի օլ գատար զայբֆլանմըշ տբր քի, ատէթա տէրիսի վէ քէմիքլէրի գալմըշ տբր։

Մ. Ֆօրպ, տիւշմէն գարշբսքնտա իպրաղ իթմիշ օլտուղու շախսի շէճառքնա մուբեաֆաթէն, Ռուսիանքն ասկէրիճէ էն պիւյիւք մէնէտի օլան Սէն Ժորժ նիշանքնքն պիր գբթա խաչքնը իմբէրաթօր Ալէքսանտրատան գապուլ իլէմիշ տիր։

Աթինա, 2 սեպտ.

Տիւգ տ'Էտինպուրկ սեպտեմբեր պիրտէ շէհրիմիզէ վասլը օլտու։ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի, տիւգիւ միշարիլէյհին պուրատա պուլունմասը մուհարէպէ թարաֆտարլարքնը թէշվիգ իտէր գօրգուսուլա, միշարիլէյհին տէրհալ Աթինատան հարէքէթ իթմէսինի թէլէկրաֆլա պիլտիրմիշ տիր։ Պինապէրին տիւգ օ կիւնիւ ագշամքնը պուրատան հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Ալգիրանկա սեպտեմբեր 1 թարիխկէ Սէն Բէթրսպուրկտան եաղըլմըշ տբր.

Բէլճիա էօնիւնտէ վուգու պուլան մուհարէպէլէրին օրտուսմուզու թէհլիքէլի գոյմատըղը անլաշըլըպ, օլ պապտէ գօրգու վէ էնտիշէ տէֆ ու իզալէ օլտու իսէ տէ, տիկէր թարաֆտան մուհարէպէնին ուզանմասը էսէֆիմիզի մուճիպ օլմագտա վէ գաթի նէթիճէլեր էլէ կէչիրիլմէքսիզին սօն պահար եաղլաշմագտա տբր։ Քէչֆ օլունտուղունա կէօրէ, մուհարէպէ գըշբն տախ տէվամ իտիպ, բարաճա պիր թաեէնի ֆէտաքեարլըգլարա լիւզում կէօրիւնտիւքտէն մատտա, սանաթ վէ թիճարէթտէ տուրկունլուք հասըլ օլաճագ տբր. միլլէթ պունլարը տիւշինտիւքճէ ֆէնա սուրէթտէ քէտէրլենմէքտէ տիր։ Իքի միլլէթ պէյնինտէ զուհուր իտէն մուարազալարը գըլըճա թէավիեէ իթմէք ուսուլու ճարիեսինին ֆէնա թարաֆը շու տուր քի մուարազայը արթըրըպ սուլհէն հայլ ու թէավիեսինի կիթտիքճէ կիւճլէշտիրիր։ Ագան գան թազմինաթ իսթէր, վէ օ միւսաատէլեր քի մուհարէպէտէն էվվէլ, վէ հաթթա օլ գանլը սօն մուհարէպէլէրտէն սօնրա Ռուսիաեը իսօշնուտ իտէպիլիրլեր իտի։ իթտիյի պու գատար ֆէտաքեարլըգլարատան սօնրա քիֆաեէթ իթմէեէճէք տիր։ Տիմէք տիր քի մուհարէպէ նէ գատար ուզանսա, օ գատար ատամ զիեատէ գըրբլըպ քէօթիւլիւքլէր օլաճագ, վէ թիւրքլէրտէն պիր չօգ չէյ մաթլուպ իտիպ, միսալէհանքն ագտի կէճիքէճէք տիր։

ՐՈՒՍԻԱՆՔՆ ԱՀՎԱԼԸ ՄԱԼԻԷՍԻ

Վիրտիյի մալիւմաթը հէր վագթ տօղրու չըգմըշ օլան պիր զաթքն Լօնտրատան եազըղքնա կէօրէ, Ռուսիանքն շարգտա իթթիհազ իլլէտիյի թավը ու հարէքէթէ Ինկիլթէրրատա քէմալի իզթիրապլա տբգգաթ օլունմագտա տբր։ Ինկիլիզ հիւքիւմէթի թիւրքիս իլէ պիրլիքտէ Ռուսիաեա գարշը մուհարէպէ իթմէեէ էկէր հէնուզ զարարտան զիեատէ գարարա օղրաթմըշ տբր։ 70 միլեօն նուֆուսատան իպարէթ օլան պիր միլլէթ վագտա մուհարէպէ իտէպիլիր, ֆագաթ մուզայիգայի մալիէ իլէ ուզուն միւտէթ օղրաշմազ։ Պու սեպէպտէն տէրիզ քի Ռուսիա անճագ ագճէ տարլըղընտան մէճպուր օյարագ սուլհ իտէճէք տիր։

(Լ. Հերալտ)

ԹԻՒՐՔԼԷՐ ԻԼԷ ՐՈՒՄԷԼԱՐ

Թիւրքլէր, տէյլի եալընըզ միհքէմ թապեալար արգասքնտա, իլլա մէյտան մուհարէպէլէրինտէ պուլունտուգլարը վագթ տախի Ռուսլարա զայէպ չալապիլիր օլտուգլարընը պու տէֆա տախի թաստիգ իթտիլէր։ Լօնտրա զազէթալարընտան Կլոպ նամ զազէթանքն ասքէրիտէն օլան միւէլլիֆի, պու տէֆա եազտըղը պիր պէնտինի մէզքիւր միւթալաա իլէ պաշլաեբպ, Լօմսէհահիլի իւզէրինտէ վուգու պուլան մուհարէպէ իլէ Մբխթար բաշանքն Կէտիքլէրտէ գազանտըղը ֆիւթուհաթ պէյնինտէ ազիմ պիր միւշապէհաթ (պէնզէյիշ) օլտուզունու պիլտիրիեօր։ Պու իքի մուհարէպէտէ, հիւճում իտէնլէր Թիւրքլէր օլուպ, տիւշմէնին միւսթահքէմ մէվգըլարընը զապթ վէ պիր չօգ սիլահ վէ միհիմմաթ իզթինամ իթմէեէ մուվաֆֆագ օլմուշլար տբր։ Շուրասը ճայի տբգգաթ տբր քի Մոսգօֆ ասքէրլէրի, էվվէլքի մուհարէպէլէրտէ կէօրիւլտիյի կիպի, վէ քէնտիլէրտէ մէմուլ օլունտուղու տէրէճէտէ իպրաղը չէճառթ իթմէեօրլար։ Իհթիմալքի պու հալ օրտուկեահլարտա գանտըգլարը խասթալըգլարտան, վէ պունլարտան հասըլ օլան մանէվի սուլի թէէսիրտէն վէ եախստ պու շըմալատամիարընը, Պուլղարիսթանքն շիտաէթի սրճաղքնա թէհամմիլ իտէմէմէլէրինտէն նէշէթ իթմիշ օլսքն։ Հէր նէ տախի օլսա, յուրասը ճայի թէճաճիւպ տիւր քի Գրբբմ մուհարէպէսինտէ էյիճէ մուհարէպէ իտէն ասքէրլէր, պու կիւնքի կիւն Օսմանլը օրտուսունուն գուրա ասքէրլէրինտէն ատէթա գօրգուպ ֆիրար իթմէքտէ տիրլէր։

(Լ. Հերալտ)

ԲՐԷՆՆ ՇԱՐԼԸՆԸՆ ՊԼԵՊԱՆՆԱՏԻՍԻ

Ասբէ՛բլէ,

Թունանան օլ պես ճիւճէնի տ[illegible] թրսթ եանլար իլէ Օսմանլըլար պէյնինտէ պաշլարընլան մուհարէպէ, պիզիմ հուտուտումուզու թէհտիտա ալթընա ալալըգտան պէրու պիր սէնէ կէչմիշտիր։ Իմտի, հուտուտումուզու մուհաֆազա իթմէք իչին, վաթան սիզի տավէթ իյլէմիշ իտի։ Վէ սիզ տախի արաղիյի միլիէնին մուհաֆազասը ուղրունտա միքէլլէֆ օլտուղունուզ վազիֆէյի մուգատասէսի թանբեարագ, վաթանքն մէղքիւր տավէթինէ իճապէթ իթտինիզ։

Ասաքիրի Շահանէ հուտուտումուզտան ուզագտա հարէքէթ իթտիքճէ, վէ պիզիմ հուտուտումուզ, եալընըզ պաղը ֆըրգալարքն թէճավուզաթը թէհտիտի ալթընտա գալտըգճա, պիզ անճագ քէնտի միլքիմիզին մուհաֆազասը յա իքթիֆա իտէպիլիր իտի՞ք, լաքին չիմտի, մուհարէպէ հուտուտումուզա եաղլաշտըղընտան, վէ Օսմանլըլար ֆաթիհ օլսալար, շիւբհէսիզ մէմլէքէթիմիզի տախի խարապ վէ թալան իթմէյլիկէ կէլճէճէք օլտու գլարընտան, պու գազեէնին էօնիւնիւ արմագ իւզրէ, Օսմանլըլարը պիզգաթ քէտտի իլլքէրինտէ պուլմագլըղա կիթմ՛լիյիզ։

Ճէնքճի՛ Ռումանիալըլար, նէյէ ասըրլար իչինտէ մէմլէքէթիմիզին տիւչար օլտուզու պէյիեէլէր, վէ մէմլէքէթիմիզին էն կ՛ուզ՛լ վասայիի միսաֆասընքն վէ հուզուզուսուն սուրէթլէ մահվ օլտուզու մալ[illegible] տիր։ Իմտի պու կիւնքի կիւն չէճառթընըզը իպրաղ իչին սիզ պու պիր ֆըրսաթը ճնտրտ տիր։ Էվվրօբա սիզէ նազար իտիեօր։ Ա՛ռչ, Ռումանիա չիաէթիյլէ իլէրի եիւրիւյիւն։ Ալէմ սիզի, քէնտի հարաքեաթքընըզ մուճիպինճէ հիւքմ՛ իյլէսին։ Պու կիւնքի կիւն պիզ, տիւնեանքն պիրինճի տէվլէթինին ճէսուր օրտուսու եանլարքնտա պուլունարագ, ապա ու էճատաքմըզքն չերլֆլի մուհարէպէլէրինէ եէնիտէն իպմ՛իտար իյլէեէճէկիզ։

Ռումանիա օրտուսու, հէր նէ գատար քիւչիւք պիր օրտու. իսէ տէ, չիւպհէսիզ քէնտի չէճառթ վէ հիւսնի ինթիզամը իլէ քէնտի չերէֆ իյլէեէճէք, վ. Էվրօբա միլլէթլերի սրբասքնտա Ռումանիանքն մալիք օլտուզու ըիւթպէ վէ տերէճէյի, եինէ օնա իեատէ գելաճագ տբր։ Իչթէ Ռուսիանքն մուազամ իմբէրաթ օրու հազրէթլերինին էֆքեարը տախի պու մէրքէզտէ տբր։ Պինաէն ալէյհ պիզ, եալընըզ այնի հարպ մէյտանլարընտա վէ այնի մագսէտ ուղրունա Ռուսիալըլարքն եանլարքնտա ճէնկ իթմէյիզ. իլա Բուլգարքանքն իքի գրտուլարընքն գօմանտանլըղը տախի պանա իհալէ գելընմըշ տբր։

Իչթէ պու տախի պ՛ը չիլֆ պու [illegible]

պունուն զիեալարը կէրէք պիլճիւմիէ մէմլէքէթիմիզի վէ կէրէք սիզլէրի միւ-շէրրէֆ գելաճագ տըր։ Իմտի պա-պալարընդզն, հուգուգ վէ սէրպէսիյ-յէթին մուհաֆըզը եօլունտա ասըր-լարճա ճէնկ իմմիշ օլտուգլարը մէյ-տանը հարպլարտա, Ռումանիանդն սան-ճաղընը քէմալի չէրէֆլէ աչընըզ, վէ ազ վագըթտան, թէքմիլ միլլէթին ալ-գըշլաեըշլարը սիզ էրիֆագաթ իթտիկի հալտէ, սէրպէսթ վաթանընըզա վէ ֆա-միլեալարընըզ նէզտինէ ավտէթ իտէ-ճէքսինիզ։

—Սեպտեմբեր 11 թարիխէ էտիր-նէտէն Իսթանպոլ ղազէթասընա եա-զըմըշ տըր։

Վալիի վիլաեէթ Ահմէտ Վէֆիգ բա-շա իլե էտիրնէ գումանտանը Ճէմիլ բա-շա հազարթը, Հիլալը Ահմէր գումի-թէսի, Պանգը Օսմանի տիրէքթօրը միւսիւ Պլինթ, վէ սայիր իեանէ գու-միթէսի իլե պէրապէր չալըշըպ, մէյ-տանը հարպտան կէլմէքտէ վէ սաեը-լարը կիւն պէ կիւն չօղալմագտա օլան մէճրուհիյն վէ խասթէկեանընը կիւնլիւք իհթիեաճաթընը կէօռմէեէ սայ ու իգ-տամ իտիեօրլար։

Պունլարընը նէ տէրէճէ աղըր պիր խըզմէթ տէրիւհտէ իթմիշ օլտուգլարը-նը անլաթմագ իչին անճագ շուրասընը պիլտիրիրիմքի Շիպ-ա մուհարեպէսին-ա եարէլէնմիշ օլան 9000 նէֆէր գատար ասքէրին պուրաեա կէլմէք իւզրէ եօ-լա չըգարըլտըղը խապէրի ճումա իր-թէսի կիւնիւ պուրաեա վիրուտ իթ-տի։ Պունտան էվվէլ Էսկի Զաղարա, Ֆըզանլըգ վէ մահալլը սայիրէ մու-հարէպաթընտա մէճրուհ օլուպ պու կիւնքի կիւն թէտավի օլունմագտա օ-լան խասթէկեան, վէ Շիպգա պօղա-զընտա հէր կիւն վուգու պուլմագտա օլան մուհարէպէլէրտէ տիւշէն եարա-լըլարը, պու սէքիզ պին նէֆէր խաս-թաեա իլավէ իթտիկիմիզտէ, պու գա-տար խասթալարը պագմագ գօլայ պիր շէյ օլմատըղընը սիզ տախի պէ-նիմքէ իդրար իտէրսինիզ։

Մէճրուհիյն իլե խասթէկեան իլք էվվէլ Ֆիլիպկեէ կէօնտէրիլ պ, օրա-տան տա չըմէնտըֆ-ըլե էտիրնէեէ նագլ օլունմագտա տըրլար։ Ֆիլիպկեէ պուլունան տիվանը հարպը ըէյիսի, չը-էնտըֆէլ-ըլե մէճրուհ կէօնտէրիլմէք-տէ օլտուղունու պիլտիրմէքլիքտէ հէր նասըյա ինմալ էյլէտիկտէն, պու պիչարէլէրի պուրատա պապուլ իթմէք իչին պուրաճա էվվէլինտէն հաղը-լըգ կէօրիլէմէմիշ տիր։ Անճագ շու-րասընը պիլտիրիրիմ քի կէչէն կիւն չը-մէնտըֆէր ըսթասիոնունա պիր գա-թար եարալը կէլիպ պունլարընը կէլ-տիյի անճագ չըմէնտըֆէր խատէմէսի թարաֆընտան խապէր վէրիլմիշ իտի։ Պու պիչարէլէրտէն պաղըլարընը-ն, պուրաեա կէլմէկտէն էվվէլ թամ ալ-թը կիւն եարէլէրինէ պագըլմամըշ, վէ պու սէպէպտէն եարալարը գուրա-լանըպ գանկրէնալանմըշ վէ պիչարէ-լէրին ճիւմլէսի տէ իչ կիւն պիր շէյ էմէմիշլէր տիր։

Պու տէրէճէ թայեիպ շաեան պիր իմմալը կէօրէրէք շու միւթալաաեը իթմիշիզ տիր. չէօյլէ քի եա օ տըր քի պաշուլթը սէրլաշլաթըճը գօգուսունը ասլա ալմամըշ օլան ֆէրիդ Իպրահիմ բաշա, Շիպգատա մուհարեպէ իտէն ի կիտ արգատաշլարը Ֆիլիպէ կէլտի-կինտէ վագիֆէսի իգթիզասընճա կիտիպ անլէրի կէօրմէմիշ վէ եախօտ կէօրմիշ իսէ էտիրնէտէ միւսթահադգ օլտուգ-լարը հիւսնի թէվֆէճհիւհէ գապուլ օ-լունմալարը իչին լազըմ կէլէն թէտա-պէրի ունուտուպ իթթիխազ իթմէմիշ տիր։ Պունքն իւզէրինէ, մէճրուհիյն չըմէնտըֆէրէ գօնըլտըգտա էտիրնէեէ պիլտիրմէք իչին Ֆիլիպէ միւթասար-ըբֆը մէմուր իտիլմիշ տիր։ Ճէմիլ բաշա հազրէթլէրի կէլէն խասթալարը չէհի-րին խասթախանէլէրինէ կէօթիւրմէգ-տէն էվվէլ թէտավի օլունմագ իւզրէ ըսթասիոն գուրպինտէ պիր թազըմ պարագալար ինշա իթտիրթմիշ տիր։

Մէզքիւր խասթախանէլէրին էքսէ-րիսինի կիտիպ պիր էյիճէ կէօզտէն կէչիրտիկիմտէ, թէմիզլիք վէ տախիլի նէզարէթինճէ, իլաճ վէ սայիրճէ հիշ պիր նօգսան կէօրմէտիմ։ Եալընըզ շու գրիթիգաեը իտէպիլիրիզ քի էլ վի-ըճէք գատար խասթախանէ եօգ տըր, վէ կիթտիքճէ չօղալմագտա օլան մէճ-ըուհլարա եէր գալմաեաճագ տըր։

Պու քէրէ պիր գըշլաեը խասթախա-նէ իթթիխազ իթտիլէր։ Պունտա 1500 խասթա պագըլաճագ տըր։ Մէքթէպի իտտիէտէ 300 եաթագ օլտուղու հալտէ շիմտիքի հալ 256 եաթագտա խաս-թա եաթըեօր։ Պունտան մատտա պիր գաչ ուֆագ ասքէրի խասթախանէ վար տըր։

Եարալարընը ումումէն աղըրլըզընա, վէ մէճրուհլարընը, քէսիլմէսի լազըմ կէլէն գօլ վէ աեագլարընը քէսիլմէսինէ գարշը կէլմէլէրինէ պագարագ, էօլէն-լէրին մըգտարը ճիւզիեէթ նէվինաէն տիր։ Պունունլա պէրապէր, Թիւրք-լէր, կիւրմէեէ շաեան պիր իթիգատը պաթըլա խըզմէթ իտէրէք, գօլ վէ ա-եագլարընընը քէսիլմէսինէ հէր նէ գա-տար գարշը կէլիեօրլար իտի իսէ, շիմ-տի օ գատար գարշը կէլմէեօրլար։ Եարէլի գաչագ պիտ ասքէր կէօրտիւմ քի անա վէ պապասը պաշը ուճունտա տուրտուգլարը հալտէ գօլընընը քէսիլ-մէսինէ պիր տիւրլիւ բաղի օլմաեօր ի-տի իսէ տէ, տիյնէմէ յիպ քէստիլէր։ Էկէր շու ատամ էօլիւր իսէ, Թիւրք-լէրին մէգքիւր իթթիգատը պաթըլարը հէր վագըթտան զիեատէ քէօքլէշճէք տիր։ Հալ պու քի պիր չօգ խասթա տա կէօրտիւմ քի գանկրէնա օլմուշ ազա-լարընը քէստիրթմէտիքլէրի իչին ճան չէքիշմէքտէ իտիլէր։ Պիր խասթանընն ազասընը քէստիրլէրինտէ ըլը ֆէրթա-պիր օլունան բուհ իլե խասթաեը պա-եըլթ տըրըրեօրլար։ Վէ իւզէրինէ ամէ-եաթը ճէրրահիեէ իճրա օլունճագ ա-լիզանընն եօգարը վէ ազաղը թարաֆընա նէվլթարզ լասթիգ սարկըլար պաղլա-եօրլար։ Պու ուսուլ, Ֆրանսա վէ Ալ-մանեա մուհարեպէսինտէ իճատ օլուն-մուշ օլուպ, շու ֆայտէսի վար տըր քի պրագմազ քի գան ագսընն։

Խասթախանէլէրի տօլաշտըղըմտա, կէօրտիւմ քի եարալարընն էքսէրիսի կիւլլէլէրտէն հասըլ օլմուշ տուր. գը-լըճ վէ սիւնկիւ եարասը ազ տըր։ Եա-րալըլարընն իչինտէ կէնճ պիր ասքէր կէօրտիւք քի չէնէսինէ մըզրագ իսա-պէթի իլե քէսիլմիշ իտի։ Պունուն եա-րէսինի կէօրէն ֆէնալաշը։ Սայիր աս-քէրլէրինտէ պիրէքլէրի քէսիլմիշ իտի։

Կէչէն կիւն Ճէմիլ բաշա հազրէթլէ-րի խասթախանէլէրի մուայէնէ իթ-տիյի սըրատա Ինկիլիզ մատամ Սթրանկ-ֆօրթըն խասթախանէսինի տախի զի-եարէթ իտիպ, խասթալարա խիթա-պէն պիր նութգ իրատ իթմիշտիր քի, պունտա պիր թագըմ աէօղլէրտէն մաս-տա, «շու կէօրտիւյինիւզ էյուլիքտէն տօլսեը Ինկիլթէրրատա, վէ պա խուսուս

մատամ Սթրանկֆօրտա թէշէքքիւր իթմէլիսինիզ. միւմայիլէյհաեա վալի տէնիզ վէ սիզլէրէ պագան բահիպ գատընլարա գըզ գարտաշլարընըզ մա-գամնտա հիւրմէթ ուրիաեէթէ պօրճ-լըսընըզ. զիրա պունլար ֆամիլեա վէ վաթանլարընը պըրագըպ, խասթա պագմագ իչին պուրալարա գատար կէյմիշլէր տիր» տէմիշ տիր։

Խասթալար պու նութգտան զիեա-տէսիյլէ միւթէէսսիր օլմուշլար տըր։

(Պազըյեէսի բազար իրթէսի)

ՄԻՒՍԻՒ ԹԻԷՐԻՆ ՎԷՖԱԹԸ

Թէլէկրաֆ ղազէթասը, միւսիւ Թիէ-րին վէֆաթը հագգընտա աթիտէքի մալիւմաթը վիրմիշ տիր.

«Միւսիւ Թիէր, պիր գաչ կիւնտէն պէրու Սէն Ժէրմէնտէ (Բարիսին էն քիպար մահէլլի տիր) տէօրտիւնճիւ Հէնրիկոս թէսմիեէ օլունան եազըզ խանէտէ իգամէթ իթմէքտէ օլտուղու հալտէ տիւն ախշամ սաաթ 6 տա վէ-ֆաթ էյլէմիշ տիր։

«Պունտան իւչ հաֆթա մուգատտէմ միւսիւ Թիէր, իխթիեարլըգտան, վէ կիճէ կիւնտիւզչալըշմագլըգտան, վէ բօլիթիգա մէշղուլիեէթտէն հօրուլ-մուշ օլտուղու հալտէ, զէվճէսի վէ քէրիմէսի մատմուազէլ Տօզն իլե պէ-րապէր Տիէր լիմանընա ազիմէթ էյլէ-միշ իսէ տէ, տէնիզին հավասը միւ-միլէյհէ բէք սերթ կէլտիկինտէն Բարիսէ ավտէթ, վէ օրատան տա տէրհալ Սէն Ժէրմէնէ ազիմէթ իթմիշ, վէ Սէն Ժէրմէնտէ բահաթ էօմիւր կէչիրմէսի, վէ օրանընն պէօյիւք օրմանլարընընն կիւ-զէլ հավասը, իւզէրինէ էյի թէէսիր ի-տէրէք պիր գաչ կիւնիւն իչինտէ կէնճ լէշմիշ, նասըլքի քէնտի սըրը քեաթիպ-լէրինտէն միւսիւ Օտա տախի, «զանն իտէրսէն քի պիր տէլիգանը գատար իւզէրիմէ գուվվէթ կէլտի» տէմիշ իսէ տէ, հէյ վահ քի զալըմ էճել ֆէրտա-սը կիւնիւ միւշարիլէյհի ալըպ մէգա-բա կէօթիւրմիւշ տիւր։

«Պու սուրէթլէ ասլա թէհլիքէ գալ-մամըշ տըր տէյի զանն օլունմագտա իքէն, սաաթ տէօրթ սուլարընտա եէ-նէտէն պաեըլը, վէ հէքիմ կէլիպ պագըզընտա խասթանընն հալինի պու տէֆա բէք պէեէնէ մէտիյինի պէեան իտէր, վէ ֆիլհագիգէ, թէտավիսի-նէ զայրէթ օլունուպ աեըլը իսէ տէ, թէքրար պաեըլտըղընտա, հէքիմ գօ-լընտան գան ալը, ֆագաթ, պիր տամ յա գանը չըգմազ, վէ պունու կէօր-տիւքտէ, միւմայիլէյհին իչի պիթմիշ օլտուղու զէվճինէ պիլտիրիլմէսինի խթար էյլէր։ Գան ալտըգլարընտա ալթքեա չէյրէք վար իտի։ Իչթէ պու ոագըգատան պաշլաեարագ խասթա պիր տահա կէօզիւնիւ աշմաեըպ, սաաթ 6-ը չէյրէք կէչէրէք բուհընը թէսլիմ իթտի։»

* *

Միւսիւ Թիէրին ճէնազէ ալայընտա Լաֆիթ սօգաղընտան գապրիսթանա գատար միւթէվէֆայի միւշարիլէյհէ սօն բիաեէթ օլմագ իւզրէ 400 պին քիշի հաղը պուլունմուշ, վէ սայիր մահէլլէրտէ տախի մէվճուտ պուլու-նանլարընն մըգտարը հիսապսըզ պիր աերէճէէտէ իմիշ։

—Հէր հիւնէր վէ մարիֆէթի թէշ-վիգաթ վաճիպէտէն տիր։

Պէյօղլունտա եըլտըզ վէ եախօտ Գրօսսան նամ պաղչէտէ, Հայ թէաթ-ր. թագըմընընն, կիճէլէրի թիւրքճէ օեունլար իճրա իթմէքտէ օլտուգլարը մալիւմ տուր, վէ սայքի հէր կիճէ, չօգ թէմաշէկէրան հաղը պուլունա-րագ մէճմուն օլմագտա տըր։

Վագտա, հէր օյնատըգլարը օեուն, պիզճէ ախլագը հասէնէյէ եարալըմ իտէր չէյլէր տէյիլ իսէ տէ, պազը օեունլարը տախի ախլագը հասէնէյէ բէք մուվաֆիգ վէ բէք կիւզէլ օլտու-ղունտան պաշգա, քէնտիլէր տախի բէք լաեըգլը սուրէթտէ իճրա իթմէք-տէ օլտուգլարընտան, տօղրուսու չա-եանը թագտիր վէ թէշվիգաթ պու-լունմագտա տըր, վէ նասըլ քի չօգլար պիթթահսին մէճմուն օլմագտա տըրլար ֆագաթ եալընը պիր խուսուս խալ-գըն կէօզիւնէ վուրմագտա օլտուղուն-տան, խայիսանէ սուրէթտէ իխթար իթմէքլիկիմիզ, պազը տօսթլար թա-րաֆընտան թէքլիֆ օլունմուշ տուր. չէօյլէ քի, օեունճուլարտան պազըլա-ը, վէ ալել խուսուս, հէր հալ վէ հէյ-եէթիյլէ, հէրքէսին մէտհ ու սէնա-սընը տավէթ իթմէքտէ օլան Պէնլեան էֆէնտի, քէնտի ճիւմլէլէրինի, լաեը-գէյլա էզզէրլէմէքտէ օլմատըղընտան կիւճլիւք չէքէրէք թէքէլլիւմ իթ-մէքտէ տիր։

Շունու տախի ունութմաեըզ իչար էյլէմէյէ քի, քիւչիւք օրիորդ Գա-բրագ ալեան հագգընտա, հէրքէս մէտհ ու սէնա օգումագտա տըր։

Տօքթօր Մէզպուրեան էֆէնտինին, Էվրօպաեա վուգու պուլան սէյեա-հաթընտան ավտէթ իթմիշ օլտուղուն պիլտիրմիշ իտիք. տօքթօրու միւմաի-լէյհ, ենինէ էվվէլքի կիպի, հէր սա-պահ Հիսար տիպինտէ 103 նիւմէրօրու խանէսինտէ քէյֆիսիզ գապուլ էյլէմէք-տէ օլտուղու կիպի, հէր սալը կիւն-լէրի մէղքիւր խանէսինտէ, վէ բէնճ-չէնպիհ կիւնլէրի տախի Սամաթեատա խայրաթ պագմագտա տըր։

Ա Զ Դ

Ցառաջիկայ կիրակի սեպտ. 4 Գում դաբուի Լուսաւորչեան օրիորդաց վար-ժարանին մէջ Հայ–Գրական ընկերու-թեան կողմէն պիտի առենախօսէ, Խ. էֆէնտի Սարաճ «ընտանեաց վրայ» 'ի ժամ 7։

Դը հրաւիրուին արք և տիկնայք ներկայ գտնուիլ, և լսել սոյն կարևոր առենախօսութիւնը։

Տեսուչ Լ. Վարժարանի

1 Սեպտ. 1877 Միքիաս Քահանայ

Լուս. Վարժարան Մայր Եկեղեցւոյ

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ